

14.09.2021

Asia/6

§ 81 Helsingin kaupungin tilivelvollisten määrittely

HEL 2021-006127 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättää hyväksyä luettelon Helsingin kaupungin tilivelvollisista.

Samalla tarkastuslautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Esittelijä täydensi ehdotustaan siten, että tarkastuslautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Tarkastuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Terävä, tarkastusjohtaja, puhelin: +358931043126
timo.terava(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tilivelvollisten määrittely
- 2 Kaupunginhallituksen lausunto tilivelvollisten määrittelystä 28.6.2021
- 3 KPMG Oy Ab lausunto tilivelvollisten määrittelystä 24.6.2021_allekirjoittamaton

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättää hyväksyä luettelon Helsingin kaupungin tilivelvollisista.

Esittelijän perustelut

Tilivelvollisten määrittely

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimie-

limen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta.

Kunnan toimielimet on määritelty kuntalain 30 §:ssä ja Helsingin osalta tarkemmin kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 2. luvussa. Kuntalaissa ei ole selkeästi määritelty, ketkä ovat toimielimen tehtäväalueen johtavia viranhaltijoita. Kuntalain kommentaarin mukaan johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena.

Helsingin kaupungissa johtavat viranhaltijat ja toimielinten esittelijät on pääsääntöisesti määritelty hallintosäännössä. Sen lisäksi tilivelvollisten määrittelyssä on hyödynnetty kaupunginkanslian, toimialojen, pelastuslaitoksen ja liikelaitosten johdon asiantuntemusta oman organisaation tehtäväkokonaisuuksista. Tilivelvollisten määrittelyssä on otettu huomioon myös kaupunginhallituksen ja kaupungin tilintarkastajan antamat lausunnot.

Kaupungin kaikkien työntekijöiden on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Vaikka kaupungin tilivelvolliset olisikin määritelty, kaupungin tilintarkastaja voi kuntalain 125 §:n perusteella tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin määritelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalle, ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Tilivelvollisten määrittely ei siten estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan esitettävä lausunto mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Tilivelvolliset esitetään talousarviossa ja tilinpäätöksessä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen kuntien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohjeen tarkoituksena on ohjeistaa tilinpäätöksen laatimista siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan toiminnasta ja taloudesta. Ohjeen kohdassa 3.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset todetaan, että ”vastuuvapauden myöntämisen kannalta on perusteltua esittää tilivelvolliset toimielimet sekä tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat. Tilivelvelli-

sia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.” Helsingin kohdalla tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tilinpäätöksen kohdassa Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset esitetään jatkossa tilivelvollisten määrittelyä käsittelevä teksti ja luettelo tilivelvollisista.

Tilivelvollisten esittäminen myös talousarviossa on perusteltua, sillä valtuuston hyväksymässä talousarviossa asetetaan muun muassa kaupungin johtavien viranhaltijoiden johtamille hallinnollisille kokonaisuuksille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita sekä vastuu talousarvion noudattamisesta. Tilivelvollisten ja muiden kannalta on selkeämpää, kun he tietävät jo talousarviovuoden alussa, keitä tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä annettava vastuuvapauslausuma koskee.

Koska tilivelvolliset esitetään jatkossa talousarviossa ja tilinpäätöksessä, päivitetty luettelo tuodaan vuosittain edellä mainittujen asiakirjojen yhteydessä valtuuston päätettäväksi eikä tarvetta erilliselle päätöksenteolle ole. Kaupunginhallitus puoltaa lausunnossaan edellä mainittua menettelyä.

Tilivelvollisuusluettelon ylläpidosta huolehtii tarkastusvirasto, joka valmistelelee siihen tehtävät olennaiset päivitykset tarkastuslautakunnan päätettäväksi siten, että ajantasainen tieto voidaan toimittaa vuosittain tilinpäätöksen ja talousarvion laatimista varten. Luettelon päivittämisessä on mahdollista hyödyntää hallintosäännön määräyksiin tehtyjä muutoksia, sidonnaisuusilmoitusten valvonnan kautta kertyvää tietoa toimielinten esittelijöistä ja tarvittaessa keskushallinnolle, toimialoille ja liikelaitoksille sekä tilintarkastajalle tehtäviä tietopyyntöjä.

Tilivelvollisten määrittely muissa suurissa kaupungeissa

Muissa suurissa kaupungeissa tilivelvollisten määrittely on jo tehty. Espoossa ja Vantaalla tilivelvolliset luetellaan tilinpäätöksessä, Tampereella ja Turussa talousarviossa. Oulussa tilivelvolliset on lueteltu molemmissa asiakirjoissa.

Tarkastuslautakunnan valmistelutehtävä ja siihen liittyvä lausuntopyyntö

Kuntalain kommentaarin mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle, joka päättää asiasta tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta. Tarkastuslautakunnan on valmistellessaan tilivelvollisten määrittelyä kaupunginvaltuuston päätettäväksi kuultava kaupunginhallitusta ja kaupungin tilintarkastajaa.

Kaupunginhallitus on 28.6.2021 antanut tilivelvollisten määrittelystä lausunnon ja toteaa, että tilivelvollisten luettelo on sisältämiensä nimikkeiden osalta kattava ja tarkoituksenmukainen. Kaupunginhallituksen

14.09.2021

Asia/6

mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen vuosittain erillisenä päätösasiana kaupunginvaltuustossa ei ole välttämätöntä vaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen osana talousarviota ja tilinpäätöstä on joustava toimintatapa ja varmistaa luettelon päivittymisen ajantasaiseksi kullekin talousarviovuodelle. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että tilivelvollisuusluettelon ylläpidon osoittaminen tarkastusvirastolle on taroituksenmukaista.

Kaupungin tilintarkastaja on 24.6.2021 päivätyssä lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että tilivelvolliseksi tulisi nimetä kaupungin tietojärjestelmistä ja tietoturvallisuudesta vastaava henkilö, kaupungin lakimies, sisäisen tarkastuksen päällikkö ja kaupunkitasolla hankinnoista sekä sopimushallinnasta vastaava henkilö. Lausunnon perusteella kyseiset viranhaltijat on lisätty luetteloon tilivelvollisista.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Terävä, tarkastusjohtaja, puhelin: +358931043126
timo.terava(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tilivelvollisten määrittely
- 2 Kaupunginhallituksen lausunto tilivelvollisten määrittelystä 28.6.2021
- 3 KPMG Oy Ab lausunto tilivelvollisten määrittelystä 24.6.2021_allekirjoittamaton

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.06.2021 § 498

Tarkastuslautakunta 01.06.2021 § 54